Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2025/0132(COD)

17.10.2025

***I
NÁVRH SPRÁVY

o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o uplatňovanie konceptu „bezpečnej tretej krajiny“.
(COM(2025)0259 – C10-0088/2025 – 2025/0132(COD))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajkyňa: Lena Düpont

Označenie postupov

*	Konzultácia
***	Súhlas
***I	Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
***II	Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
***III	Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy k návrhu aktu

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v dvoch stĺpcoch

Vypustenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v ľavom stĺpci. Nahradenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v oboch stĺpcoch. Nový text sa označuje ***hrubou kurzívou*** v pravom stĺpci.

Prvý a druhý riadok záhlavia každého pozmeňujúceho návrhu vymedzujú príslušnú časť v návrhu aktu predloženého na prerokovanie. Ak sa pozmeňujúci návrh týka platného aktu, ktorý sa má návrhom aktu zmeniť, záhlavie navyše obsahuje tretí riadok uvádzajúci platný akt a štvrtý riadok uvádzajúci príslušné ustanovenie tohto aktu.

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v podobe konsolidovaného textu

Nové časti textov sa označujú ***hrubou kurzívou***. Vypustené časti textu sa označujú symbolom ▌ alebo sa prečiarkujú. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí ***hrubou kurzívou*** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.
Čisto technické zmeny, ktoré vykonávajú útvary s cieľom vypracovať konečný text, sa však nevyznačujú.

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....5

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....13

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o uplatňovanie konceptu „bezpečnej tretej krajiny“.
(COM(2025)0259 – C10-0088/2025 – 2025/0132(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu [COM(2025)0259],

– so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 78 ods. 2 písm. d) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C10-0088/2025),

– so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,

– so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru,

– so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov,

– so zreteľom na článok 60 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A10-0000/2025),

1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;

2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;

3. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 1 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(1a) Pri posudzovaní toho, či tretia krajina spĺňa podmienky na to, aby sa považovala za bezpečnú tretiu krajinu na účely nariadenia (EÚ) 2024/1348, by členské štáty mali mať možnosť zohľadniť, či je daná krajina zaradená do únijného alebo vnútroštátneho zoznamu bezpečných krajín pôvodu v zmysle článku 61 uvedeného nariadenia. Zaradenie krajiny do takéhoto zoznamu môže predstavovať relevantný ukazovateľ všeobecnej situácie v oblasti ľudských práv a stability v tejto krajine. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby mal žiadateľ účinný prístup k účinnej ochrane v danej tretej krajine v súlade so zásadou zákazu vyhostenia alebo vrátenia a s nariadením (EÚ) 2024/1348.

Or. en

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(2) Medzinárodné utečenecké právo, najmä Ženevský dohovor, ani medzinárodné právo v oblasti ľudských práv, najmä Európsky dohovor o ľudských právach, nevyžadujú existenciu väzby medzi žiadateľom a bezpečnou treťou krajinou. Členské štáty by preto mali mať možnosť uplatňovať koncept bezpečnej tretej krajiny, ak nie je možné preukázať žiadnu väzbu medzi žiadateľom a dotknutou bezpečnou treťou krajinou, a to za predpokladu, že sa na základe dohody	(2) Medzinárodné utečenecké právo, najmä Ženevský dohovor, ani medzinárodné právo v oblasti ľudských práv, najmä Európsky dohovor o ľudských právach, nevyžadujú existenciu väzby medzi žiadateľom a bezpečnou treťou krajinou. Členské štáty by preto mali mať možnosť uplatňovať koncept bezpečnej tretej krajiny, ak nie je možné preukázať žiadnu väzbu medzi žiadateľom a dotknutou bezpečnou treťou krajinou, a to za predpokladu, že sa na základe dohody

alebo dojednania s dotknutou treťou krajinou vyžaduje, aby sa žiadosti o účinnú ochranu podané žiadateľmi, na ktorých sa daná dohoda alebo dojednanie vzťahuje, posúdili vo veci samej.	alebo dojednania ***uzavretých buď Európskou úniou, alebo jedným či viacerými členskými štátmi*** s dotknutou treťou krajinou vyžaduje, aby sa žiadosti o účinnú ochranu podané žiadateľmi, na ktorých sa daná dohoda alebo dojednanie vzťahuje, posúdili vo veci samej.
	Or. en

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 2 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(2a) S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie práva Únie a zabrániť rozdielnym postupom medzi členskými štátmi by sa malo podporovať využívanie dohôd alebo dojednaní uzavretých Európskou úniou s tretími krajinami. Takéto nástroje na úrovni Únie poskytujú spoločný právny a procesný rámec pre spoluprácu v oblasti azylu a migrácie, zabezpečujú súlad s právom a normami Únie a posilňujú vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi pri uplatňovaní konceptu bezpečnej tretej krajiny.
	Or. en

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(3) Členské štáty by mali mať možnosť uplatňovať koncept bezpečnej tretej krajiny na základe väzby medzi žiadateľom a dotknutou treťou krajinou, ***na základe ktorej by bolo odôvodnené***, ***aby*** žiadateľ ***odišiel*** do tejto ***tretej krajiny***.	(3) Členské štáty by mali mať možnosť uplatňovať koncept bezpečnej tretej krajiny na základe väzby medzi žiadateľom a dotknutou treťou krajinou, ***pretože je odôvodnené očakávať***, ***že*** žiadateľ ***by*** do tejto ***krajinymohol odísť a požiadať v nej o ochranu***.
	Or. en

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 4 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(4a) S cieľom zachovať účinnosť konceptu bezpečnej tretej krajiny a zabezpečiť jednotné uplatňovanie v celej Únii by členské štáty uplatňujúce tento koncept mali pred posúdením žiadosti o medzinárodnú ochranu vo veci samej v plnej miere využiť všetky dôvody stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1348. Mali by preto komplexne posúdiť, či možno účinne uplatňovať podmienky týkajúce sa väzby, tranzitu alebo existujúcej dohody alebo dojednania s dotknutou treťou krajinou. Prístup ku konaniu o azyle v rámci Únie by sa mal žiadateľovi udeliť len v prípade, že nemožno uplatniť žiadnu z týchto podmienok, alebo ak tretia krajina odmietne prijať alebo prijať späť žiadateľa o azyl.

Or. en

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(5) Vzhľadom na zraniteľnosť maloletých osôb bez sprievodu a potrebu cielenej podpory by sa mal koncept bezpečnej tretej krajiny uplatňovať na maloleté osoby bez sprievodu len vtedy, ak možno preukázať väzbu s dotknutou treťou krajinou alebo prechod cez dotknutú tretiu krajinu a sú splnené podmienky uvedené v článku 59 ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1348. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa	(5) Vzhľadom na zraniteľnosť maloletých osôb bez sprievodu a potrebu cielenej podpory by sa mal koncept bezpečnej tretej krajiny uplatňovať na maloleté osoby bez sprievodu len vtedy, ak možno preukázať väzbu s dotknutou treťou krajinou alebo prechod cez dotknutú tretiu krajinu a sú splnené podmienky uvedené v článku 59 ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1348. ***Ak však existujú opodstatnené dôvody***

pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých osôb v prvom rade prihliadalo na najlepší záujem dieťaťa.	***domnievať sa, že maloletá osoba bez sprievodu predstavuje nebezpečenstvo pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok, členské štáty by takisto mali mať možnosť uplatňovať tento koncept v súlade s dohodami alebo dojednaniami uzavretými s dotknutou treťou krajinou.*** Členské štáty by mali ***v každom prípade*** zabezpečiť, aby sa pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých osôb v prvom rade prihliadalo na najlepší záujem dieťaťa.
	Or. en

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 6

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(6) Je potrebné zvýšiť transparentnosť, pokiaľ ide o uzatváranie dohôd a dojednaní členskými štátmi s bezpečnými tretími krajinami, podporovať členské štáty a Komisiu pri zavádzaní komplexného prístupu k vonkajšiemu rozmeru migrácie a pri koordinácii ich úsilia vo vzťahu k tretím krajinám pri uplatňovaní konceptu bezpečnej tretej krajiny. To by tiež umožnilo monitorovať, či dohody alebo dojednania s tretími krajinami spĺňajú podmienky stanovené v tomto nariadení. Takisto by to malo viesť ku konzistentnejšiemu a súdržnejšiemu uplatňovaniu konceptu bezpečnej tretej krajiny v celej Únii a prispieť k celkovému dobrému fungovaniu spoločného európskeho azylového systému. Na tento účel by sa od členských štátov malo vyžadovať, aby pred uzavretím dohôd alebo dojednaní s tretími krajinami ***informovali Komisiu a ostatné členské štáty***.	(6) Je potrebné zvýšiť transparentnosť, pokiaľ ide o uzatváranie dohôd a dojednaní členskými štátmi s bezpečnými tretími krajinami, podporovať členské štáty a Komisiu pri zavádzaní komplexného prístupu k vonkajšiemu rozmeru migrácie a pri koordinácii ich úsilia vo vzťahu k tretím krajinám pri uplatňovaní konceptu bezpečnej tretej krajiny. To by tiež umožnilo monitorovať, či dohody alebo dojednania s tretími krajinami spĺňajú podmienky stanovené v tomto nariadení. Takisto by to malo viesť ku konzistentnejšiemu a súdržnejšiemu uplatňovaniu konceptu bezpečnej tretej krajiny v celej Únii a prispieť k celkovému dobrému fungovaniu spoločného európskeho azylového systému. Na tento účel by sa od členských štátov malo vyžadovať, aby ***informovali Komisiu a ostatné členské štáty pri začatí rokovaní a*** pred uzavretím dohôd alebo dojednaní s tretími krajinami.
	Or. en

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 7

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(7) Členské štáty by mali mať možnosť prijať potrebné opatrenia na ***riešenie rizika*** úteku žiadateľov, na ktorých sa uplatňuje koncept bezpečnej tretej krajiny, a to aj obmedzením slobody pohybu podľa článku 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1346[2] alebo zaistením dotknutého žiadateľa v súlade s jej článkom 10, aby mohli posúdiť prípustnosť žiadostí.	(7) Členské štáty by mali mať možnosť prijať ***všetky*** potrebné opatrenia na ***zabránenie riziku*** úteku žiadateľov, na ktorých sa uplatňuje koncept bezpečnej tretej krajiny, a to aj obmedzením slobody pohybu podľa článku 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1346[2] alebo zaistením dotknutého žiadateľa v súlade s jej článkom 10, aby mohli posúdiť prípustnosť žiadostí.
[2]Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1346 zo 14. mája 2024, ktorou sa stanovujú normy pre príjem žiadateľov o medzinárodnú ochranu (Ú. v. EÚ L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).	[2]Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1346 zo 14. mája 2024, ktorou sa stanovujú normy pre príjem žiadateľov o medzinárodnú ochranu (Ú. v. EÚ L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

Or. en

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 8

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(8) V záujme zvýšenia efektívnosti konania by žiadateľ nemal mať automatické právo zotrvať na území členského štátu na účely podania opravného prostriedku proti rozhodnutiam o neprípustnosti prijatým na základe konceptu bezpečnej tretej krajiny. Výkon príslušného rozhodnutia o návrate sa však má pozastaviť počas lehoty, v rámci ktorej môže dotknutá osoba uplatniť svoje právo na účinný opravný prostriedok pred súdom prvého stupňa***, a keď*** sa ***takýto opravný prostriedok podá***, ak ***existuje riziko porušenia*** zásady zákazu vyhostenia alebo	(8) V záujme zvýšenia efektívnosti konania by žiadateľ nemal mať automatické právo zotrvať na území členského štátu na účely podania opravného prostriedku proti rozhodnutiam o neprípustnosti prijatým na základe konceptu bezpečnej tretej krajiny. Výkon príslušného rozhodnutia o návrate sa však má pozastaviť počas lehoty, v rámci ktorej môže dotknutá osoba uplatniť svoje právo na účinný opravný prostriedok pred súdom prvého stupňa***. V prípade podania takéhoto opravného prostriedku*** sa ***výkon rozhodnutia môže pozastaviť len vtedy***, ak

vrátenia.	***existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že toto vyhostenie by viedlo k porušeniu*** zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia.
	Or. en

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 1 – bod -1 (nový)
Nariadenie (EÚ) 2024/1348
Článok 59 – odsek 3 – pododsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	-1. V článku 59 ods. 3 sa dopĺňa tento pododsek:
	Pri posudzovaní toho, či tretia krajina spĺňa podmienky na to, aby sa považovala za bezpečnú tretiu krajinu v súlade s týmto článkom, môžu členské štáty zohľadniť, či je táto krajina zaradená do únijného alebo vnútroštátneho zoznamu bezpečných krajín pôvodu v zmysle článku 61 tohto nariadenia.
	Or. en

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 1 – bod 1 – písmeno a
Nariadenie (EÚ) 2024/1348
Článok 59 – odsek 5 – písmeno b – bod i

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
i) existuje väzba medzi žiadateľom a dotknutou treťou krajinou, ***na základe ktorej by bolo odôvodnené, aby táto osoba odišla do tejto krajiny;***	i) existuje väzba medzi žiadateľom a dotknutou treťou krajinou,
	Or. en

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 1 – bod 1 – písmeno a
Nariadenie (EÚ) 2024/1348
Článok 59 – odsek 5 – písmeno b – bod iii

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
iii) existuje dohoda alebo dojednanie s dotknutou treťou krajinou, na základe ktorých sa vyžaduje, aby sa žiadosti o účinnú ochranu podané žiadateľmi, na ktorých sa daná dohoda alebo dojednanie vzťahuje, posúdili vo veci samej.	iii) existuje dohoda alebo dojednanie ***uzavreté Úniou alebo jedným či viacerými členskými štátmi*** s dotknutou treťou krajinou, na základe ktorých sa vyžaduje, aby sa žiadosti o účinnú ochranu podané žiadateľmi, na ktorých sa daná dohoda alebo dojednanie vzťahuje, posúdili vo veci samej.

Or. en

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 1 – bod 1 – písmeno b
Nariadenie (EÚ) 2024/1348
Článok 59 – odsek 5 – pododsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
Pri uplatňovaní prvého odseku písm. b) sa v prvom rade prihliada na najlepší záujem dieťaťa. Prvý odsek písm. b) bod iii) sa neuplatňuje, ak je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu.	Pri uplatňovaní prvého odseku písm. b) sa v prvom rade prihliada na najlepší záujem dieťaťa. Prvý odsek písm. b) bod iii) sa neuplatňuje, ak je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu***, pokiaľ neexistujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že maloletá osoba bez sprievodu predstavuje nebezpečenstvo pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok podľa vnútroštátneho práva***.

Or. en

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Návrh Komisie na zmenu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1348, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii, pokiaľ ide o uplatňovanie konceptu „bezpečnej tretej krajiny“, je včasným a cieleným krokom na zabezpečenie dôveryhodnosti a funkčnosti spoločného európskeho azylového systému. Rieši dlhodobé nezrovnalosti v spôsobe, akým členské štáty uplatňujú tento koncept, a reaguje na výzvy vnútroštátnych orgánov na väčšiu flexibilitu a právnu zrozumiteľnosť.

Koncept bezpečnej tretej krajiny zostáva zásadným prvkom politiky medzinárodnej ochrany. Vyjadruje túto základnú zásadu: osoby, ktoré potrebujú ochranu, by ju mali dostať, ale nie nevyhnutne v Európskej únii, ak by im mohla byť poskytnutá účinná ochrana v tretej krajine, ktorá sa pre nich považuje za bezpečnú. Za posledné desaťročie však praktickému používaniu tohto nástroja bránila zložitosť postupov a rozdielne výklady medzi členskými štátmi, najmä pokiaľ ide o požiadavku väzby medzi žiadateľom a treťou krajinou a automatický odkladný účinok opravných prostriedkov. V inštitucionálnych analýzach aj hodnoteniach nezávislých expertov sa dospelo k záveru, že potrebné úpravy možno vykonať bez toho, aby sa ohrozilo dodržiavanie medzinárodného práva alebo práva Únie.

Prvé zlepšenie sa týka kritéria väzby. Ako uznal Úrad vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov a potvrdzuje právna doktrína, medzinárodné právo neukladá požiadavku, aby medzi žiadateľom a krajinou, ktorá sa považuje za bezpečnú, existovalo osobné prepojenie. Hoci existencia väzby môže uľahčiť praktickú spoluprácu, nie je podmienkou zákonnosti. Komisia preto správne navrhuje, aby sa tento prvok stal dobrovoľným, čím sa členským štátom poskytne flexibilita pri rozhodovaní o tom, či a ako ho uplatňovať, v závislosti od operačných okolností a existencie rámcov spolupráce alebo dohôd s partnerskými krajinami.

Takisto treba mať na pamäti, že v návrhu sa od členských štátov vyžaduje, aby pred uzavretím dohôd alebo dojednaní s bezpečnými tretími krajinami informovali Komisiu a ostatné členské štáty, čím sa zabezpečí väčšia transparentnosť, vzájomná informovanosť a v konečnom dôsledku sa posilní koordinácia a súdržnosť úsilia Únie v oblasti riadenia vonkajšej migrácie.

Táto zmena neoslabuje základné práva ani normy ochrany. Naopak, zohľadňuje skutočnosť, že „väzba“ sa často stala administratívnou prekážkou, a nie ochranným prvkom. Zachovaním zásady individuálneho posúdenia zabezpečíme, aby sa každý prípad naďalej posudzoval s cieľom potvrdiť, že dotknutá osoba môže v tretej krajine získať účinnú ochranu vrátane dodržania zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia a prístupu k spravodlivým konaniam. Nemení sa úroveň ochrany, ale schopnosť členských štátov uplatňovať tento koncept konzistentne a efektívne.

Druhé zlepšenie sa týka odkladného účinku opravných prostriedkov. Podľa súčasných pravidiel sa v prípade opravného prostriedku proti rozhodnutiu o neprípustnosti na základe konceptu bezpečnej tretej krajiny automaticky pozastavuje odovzdanie až do vynesenia konečného rozsudku. Hoci táto záruka bola zameraná na ochranu žiadateľov pred akýmkoľvek rizikom vyhostenia alebo vrátenia, viedla aj k zdĺhavým súdnym sporom a nejednotnej praxi v celej Únii. Cieľom je ukončiť túto prax odstránením automatického odkladného účinku, pričom sa žiadateľovi zároveň zaručuje právo požiadať o odklad na súde.

Justičný orgán má naďalej právomoc priznať odkladný účinok vždy, keď existuje vierohodné riziko vyhostenia alebo vrátenia alebo inej nenapraviteľnej ujmy.
Tento vyvážený prístup plne rešpektuje článok 47 Charty základných práv a judikatúru Súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry v oblasti ľudských práv jasne vyplýva, že právo na účinný prostriedok nápravy si nevyžaduje automatický odklad vo všetkých prípadoch, len to, že prostriedok nápravy môže mať v prípade potreby odkladný účinok. Návrh teda zachováva súdnu ochranu a zároveň obnovuje efektívnosť konaní. Takisto zabraňuje situáciám právnej neistoty, ktoré v minulosti spôsobili, že žiadatelia sa ocitli na mesiace alebo roky v neistote, čo oslabovalo dôveru v azylové systémy a vytváralo zbytočnú administratívnu záťaž pre členské štáty.

Musíme posilniť súdržnosť medzi konaním o azyle a konaním o návrate, čo prispeje k lepšiemu fungovaniu systému. Objasnením a zjednodušením pravidiel sa posilňuje spolupráca s tretími krajinami založená na partnerstve a zabezpečuje sa, aby dohody a dojednania s bezpečnou treťou krajinou boli vzájomne prospešné, dodržiavali zásady rozdelenia zodpovednosti a plne rešpektovali základné práva. Návrh dopĺňa širšiu vonkajšiu migračnú politiku Únie vrátane budúcich návratových centier a prispôsobených readmisných dojednaní, v ktorých zostáva ústredným prvkom koncept účinnej ochrany.

Návrh Komisie zostáva v medziach medzinárodného práva a Ženevského dohovoru. Neodstraňuje záruky, ale prináša do právnych predpisov EÚ späť rovnováhu. Niekoľko prvkov súčasného rámca presahuje rámec medzinárodných požiadaviek (tzv. gold-plating) a touto revíziou chceme dosiahnuť, aby sa jednoducho zosúladili so skutočnými právnymi záväzkami.

Z politického hľadiska predstavuje tento návrh správy konkrétny príspevok k vykonávaniu paktu o migrácii a azyle. Ukazuje, že Únia môže konať rýchlo, aby odstránila procesné prekážky, ktoré bránia riadnemu fungovaniu jej azylového systému. Práve to si vyžaduje rozhodná a spravodlivá migračná politika: postupy, ktoré sú rýchle a vynútiteľné, ale aj právne spoľahlivé a rešpektujúce základné práva.

Chceme zvýšiť dôveryhodnosť na vnútornej aj vonkajšej úrovni. Poskytujeme členským štátom nástroje na účinnejšie riadenie azylu a zároveň vysielame jasný signál, že EÚ je naďalej odhodlaná plniť potreby ochrany a zabezpečovať dodržiavanie medzinárodných záväzkov v oblasti medzinárodnej ochrany. Je však odhodlaná obmedziť zneužívanie azylového systému a zdĺhavé procesné prieťahy. Umožňujeme tiež rýchlejšiu spoluprácu s bezpečnými partnerskými krajinami a podporujeme spoločnú zodpovednosť prostredníctvom štruktúrovaných dohôd.

Naším cieľom je prispieť k dlhodobému cieľu udržateľnej európskej azylovej architektúry založenej na solidarite, dôvere a predvídateľnosti. Preto skôr než koncepčné prepracovanie potrebujeme túto pragmatickú opravu, aby mechanizmus bezpečnej tretej krajiny fungoval tak, ako sa pôvodne zamýšľalo, s cieľom zabezpečiť rýchle, spravodlivé a zákonné výsledky pre všetky zúčastnené strany.

Nejde o oslabenie noriem, ale o potvrdenie schopnosti Európy spájať dodržiavanie zásad s praktickosťou. Fungujúci a dôveryhodný azylový systém je nevyhnutný na zachovanie dôvery verejnosti a solidarity medzi členskými štátmi. Reforma systému bezpečnej tretej krajiny predstavuje konkrétny krok smerom k tomuto cieľu a jasný signál, že Európska únia je

schopná chrániť svoje hranice, presadzovať svoje hodnoty a prinášať výsledky.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa spravodajkyňa domnieva, že návrh Komisie si vyžaduje len cielené vylepšenia, ktorými sa zabezpečí úplná právna zrozumiteľnosť a operačná súdržnosť.

Pri posudzovaní toho, či tretia krajina spĺňa kritériá bezpečnej tretej krajiny, by členské štáty mohli zohľadniť skutočnosť, či je táto krajina už zaradená do zoznamu bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie alebo na vnútroštátnej úrovni. Táto okolnosť môže slúžiť ako ukazovateľ celkovej stability krajiny a dodržiavania ľudských práv.

S cieľom zabezpečiť jednotné a účinné uplatňovanie konceptu bezpečnej tretej krajiny by členské štáty mali pred posudzovaním žiadosti o azyl vo veci samej zvážiť najprv všetky dostupné dôvody, ako je väzba, tranzit alebo existujúce dojednania. Konanie by malo pokračovať v rámci Únie len vtedy, ak nemožno uplatniť žiaden z týchto dôvodov.

S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie práva Únie a zabrániť rozdielnym praktikám by sa malo podporovať využívanie dohôd alebo dojednaní na úrovni EÚ s tretími krajinami, pretože poskytujú spoločný rámec, dodržiavajú normy Únie a posilňujú vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi.

Maloleté osoby bez sprievodu sú vyňaté z uplatňovania konceptu bezpečnej tretej krajiny, ak sa uplatňuje na základe dohody alebo dojednania s bezpečnou treťou krajinou. Členské štáty by však mali mať možnosť uplatňovať tento koncept, ak existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že maloletá osoba predstavuje nebezpečenstvo pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok. Tým sa zachováva rovnováha medzi ochranou a bezpečnosťou a zabezpečuje sa súlad s existujúcimi pravidlami v konaní na hraniciach.

Vzhľadom na to, že nekontrolované riziká úteku by ohrozili uplatňovanie konceptu bezpečnej tretej krajiny, členské štáty by mali prijať všetky potrebné opatrenia na zabránenie takémuto úteku.

Napokon navrhujeme spresniť pravidlá o odkladnom účinku objasnením, že výkon rozhodnutia možno pozastaviť len vtedy, ak existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že vyhostenie by bolo v rozpore so zásadou zákazu vyhostenia alebo vrátenia. Tým sa zabezpečí úplné dodržiavanie základných práv a zároveň sa zabráni zbytočným procesným prieťahom.

Spravodajkyňa víta iniciatívu Komisie a podporuje jej rýchle prijatie s tým, že navrhuje len niekoľko objasnení zameraných na posilnenie právnej istoty a transparentnosti. Podporou flexibilného uplatňovania kritéria väzby a schválením revidovaných pravidiel o odkladnom účinku môže Európsky parlament prispieť k vytvoreniu súdržného rámca, ktorý bude v prospech ochrany aj efektívnosti.